

**Majandus- ja kommunikatsiooniministri 14. juuni 2011. a määruse nr 44
„Nõuded numbri liikuvuse tagamiseks sideettevõtja vahetamisel“
muutmise määruse eelnõu kooskõlastustabel**

	Märkuse või ettepaneku sisu	Arvestatud/mittearvestatud
Tele2 Eesti AS kiri 20.05.2026		
1.	<p>Tele2 Eesti AS tagasiside majandus- ja kommunikatsiooniministri 14. juuni 2011. a määruse nr 44 „Nõuded numbri liikuvuse tagamiseks sideettevõtja vahetamisel“ muutmise eelnõule</p> <p>Täname tagasiside andmise võimaluse eest.</p> <p>Oleme jätkuvalt seisukohal, et kiire mobiiltelefoninumbrite liikuvuse protsess edendab tarbija valikuvõimalust ja konkurentsi sideturul. (Pikemalt oleme seda seisukohta põhistanud juba oma 17.04.2025 kirjas.)</p> <p>Kurb on tõdeda, et võrreldes 2026.a. alguses jagatud eelnõuga, on käesoleva eelnõuga astunud samm tagasi kaasaegse ning tarbijate huvidele vastava numbri teisaldamise osas ning 15 minuti portimise asemel võib uues eelnõus kirjeldatud portimine venida ligemale poole nädala pikkuseks. Näiteks juhul, kui portimine algatatakse reede õhtul.</p> <p>Seletuskirja kohaselt: „kui vastuvõtjaoperaator saab kliendi avalduse tööpäeval kell 17.00, kuid tema töölepingu järgi on tööpäev 9.00–17.00, siis algab ühe tunni arvestus järgmisel tööpäeval kell 9.00.“</p> <p>Sellise käsitlemise kohaselt realiseerub reedel 17:00 algatatud portimine kõige varem alles teisipäeva öösel kell 03:00. Teisisõnu, teenusepakkuja vahetamine võtab aega 82 tundi, ehk üle kolme päeva. (Nädalalõppudele eelnevate või järgnevate riigipühade korral veelgi kauem.) Seda ei saa kindlasti nimetada kiireks portimiseks.</p> <p>Tulenevalt, teeme ettepaneku kasutada mõiste „ühe töötunni jooksul“ asemel mõistet „ühe tunni jooksul“. See aitaks kaasa määruse eesmärgi saavutamisele (<i>kiirendada mobiiltelefoninumbrite teisaldamist, et parandada konkurentsi sideettevõtjate vahel ja pakkuda tarbijatele soodsamaid ning kvaliteetsemaid teenuseid</i>), suurendaks õigusselgust ning vähendaks manipuleerimise riski.</p>	<p>Ettepanek on võetud teadmiseks.</p> <p>Põhjendus: Kuna määrusega ei saa kohustada sideettevõtjaid töötama väljaspool tööaega, siis on määruse eelnõus kasutuses töötunnid.</p>

2.	Ühtlasi kinnitame, et eelnõus viidatud üleminekuaeg (ehk määruse jõustumine 1.november 2026) on piisav.	Ettepanekuga on arvestatud , määrus jõustub 1. novembril 2026.
Elisa Eesti AS 20.05.2026 kiri nr 1-1/137		
1.	<p>Tagasiside numbriliikuvuse protsessi muutmise plaanile</p> <p>Palusime varasemalt numbriliikuvuse protsessi lühendamisel arvesse võtta digipettuste ohtu ning tööme välja, et numbriliikuvuse protsessi optimaalne pikkus pettuste riski vähendamiseks peaks olema vähemalt 1 tööpäev. Seejuures ei tohiks selle aja sees kliendi soovil numbri teisaldamise taotluse tühistamiseks olla piiranguid. Kooskõlastusele liikunud määruse kohaselt on numbri liikuma panemisest alates jäetud vaid 1 töötund, et numbri liikumine peatada. Seesugune väga piiratud tühistamisvõimalus ei ole piisav, lisaks on määruse tekst ka õiguslikult ebaselge.</p> <p>Selgitame, et määruseelnõu ei täpsusta, millal loetakse avaldused ja taotlused saaduks ja millal algab vastavalt tähtaja kulgemine. Määruseelnõu näib lähtuvat eeldusest, et ühetöötunnine tähtaeg hakkab kulgema kohe, kui avaldus või taotlus jõuab saajani, kuid lähtuda tuleks ESS § 100 lõikest 1, mis ütleb lepingu ülesütlemine loetakse sideettevõtja suhtes jõustunuks teate saamisele järgnevalt tööpäevast alates, kui teates ei sisaldu hilisem tähtpäev ning TsÜS-i tahteavalduse kättesaamise regulatsioonist. TsÜS § 69 lg-te 2 ja 3 kohaselt loetakse eemalviibijale tehtud tahteavaldus kättesaaduks, kui see on jõudnud saajani ja saajal on mõistlik võimalus sellega tutvuda. TsÜS-is sätestatust erandi tegemiseks oleks vaja muuta ESS-i.</p> <p>TsÜS-i regulatsioon ei nõua avalduse tegelikku lugemist, ent ei piisa ka selle pelgast saatmisest doonoroperaatorile. Kuigi mõistlik võimalus tutvumiseks ei ole defineeritud kindla ajaühikuna, tähendab see, et doonoroperaatoril peab olema reaalne, objektiivne võimalus sellega tutvumiseks, et lugeda tahteavaldus kättesaanuks ning hakata arvestama mistahes tähtaegasid. Ei ole eluliselt mõistlik eeldada, et doonoroperaator hakkab teisaldamistootlusega tegelema samal minutil, kui vastuvõtjaoperaator info edastab.</p> <p>Määruseelnõuga ei saa sätestada sideteenuse lepingu lõpetamisele 1 tunnist tähtaega. Seaduses sätestatud tahteavalduste tegemise ja tagasivõtmise regulatsiooni muutmine eeldab ESS-i muutmist. Kui määruseelnõu eesmärgiks on tagada kliendile võimalus öelda doonoroperaatoriga sõlmitud sideteenuse leping üles ESS § 100 lõikes 1, võlaõigusseaduses ja tsiviilseadustiku üldosa seaduses sätestatust erineval viisil, siis on määruseelnõu vastuolus põhiseaduse § 3 lõikega 1 (seaduse reservatsioon) ja § 94 lõikega 2 (määrusi saab anda üksnes seaduse alusel ja täitmiseks). Määruseelnõus sisalduv tahteavalduste tegemise ja tagasivõtmise regulatsioon ei ole sellisel juhul kooskõlas ESS § 100 lõikega 1 ja tsiviilseadustiku üldosa seaduse (TsÜS) § 69 lõigetega 1-3 ja §-ga 72.</p>	<p>Ettepanekut on osaliselt arvestatud.</p> <p>Põhjendus: eelnõu koostajad leiavad, et numbri liikuvuse protsessi kiirendamine toob klientidele võimaluse valida enda jaoks kõige sobilikum sideteenus.</p> <p>Kuna numbri liikumine muutub kiiremaks, paneb see ka sideettevõtjaid pingutama oma olemasolevate klientide pärast, pakkudes neile soodsamaid sideteenuseid, et nad ei läheks konkurendi juurde.</p> <p>Leiame, et doonoroperaatorile piisab kinnitamiseks tööajal ühest tunnist. Määruse eelnõust tulenevalt hakkab numbri teisaldamise protsess liikuma alles siis kui kliendil on uus SIM-kaart käes. See tähendab, et alles siis saadab vastuvõtjaoperaator doonoroperaatorile kliendi taotluse ja liikumise aja kinnitamiseks. Seega paneme numbri liikumise sõltuma doonoroperaatori kinnitusest, st number liigub järgmisel tööpäeval peale doonoroperaatori kinnitust, seega ühe tööpäeva norm on täidetud.</p>

ESS § 89 lõige 6 annab valdkonna eest vastutavale ministrile pädevuse kehtestada numbriliikuvuse tehnilised ja protseduurilised nõuded (nt nõuded numbriliikuvuse tähtaegade ja sideoperaatorite omavahelise infovahetuse kohta). Seega ei ole ministrile antud pädevust reguleerida numbri teisaldamise protsessis edastatavate teadete ja tehtavate toimingute õiguslikke tagajärgi. Volitusnormist ei tulene ministrile pädevust muuta tsiviilseadustiku üldosa seaduses, võlaõigusseaduses ja elektroonilise side seaduses tahteavalduste tegemise ja tagasivõtmise ning lepingute sõlmimise ja lõpetamise osas sätestatud regulatsiooni.

Määruseelnõu sisu ei piirdu aga üksnes numbriliikuvuse tehniliste ja protseduuriliste nõuetega. Määruseelnõu kehtestab erisusi ESS-is, TsÜS-is ja VÕS-is sätestatud tahteavalduste tegemise ja tagasivõtmise ning lepingute sõlmimise ja lõpetamise regulatsioonist. Ulatuses, milles määruseelnõu sisu ei piirdu tehniliste ja protseduuriliste nõuetega, on määruseelnõu vastuolus ESS § 89 lõikes 6 sisalduva volitusnormiga.

ESS § 100 lõike 1 teise lausega sätestatakse lepingu lõppemise aeg – leping loetakse lõppenuks teate saamisele järgnevast tööpäevast, kui teates endas ei sisaldu hilisem tähtpäev. Teates sisalduvaks hilisemaks tähtpäevaks oleks põhimõtteliselt võimalik lugeda teisaldamise taotluses märgitud hilisem teisaldamise kuupäev. ESS § 100 lõige 1 ei näe ette võimalust esitada ülesütlemisavaldus tingimuslikult nii, et see jõustub teisaldamise kinnitamisel doonoroperaatori poolt. ESS § 100 lg 1 kohaselt jõustub ülesütlemine kas teate saamisele järgneval tööpäeval või teates märgitud hilisemal tähtpäeval. TsÜS § 134 lg 2 kohaselt ei saa tähtpäevaks olla sündmus, mille toimumine ei ole kindel (nt numbri teisaldamise kinnitamine).

Määruseelnõu ei näe vastuvõtjaoperaatori poolt kliendi teavitamiseks § 3 lg 6 alusel sms-i teel ette tähtaega ega täpsusta, millistest etappidest tuleb klienti teavitada. Selliselt ei toimi see määruseelnõu seletuskirja kohaselt soovitud kliendi kaitsemehhanismina ning seab täiendavalt kahtluse alla doonoroperaatorile jäetud 1 töötunni piisavuse.

Määruseelnõu ja seletuskiri ei arvesta sellega, et just **pettustele haavatavam klient ei pruugi jõuda üldse § 3 lg 6 alusel saadetud sõnumit lugeda ega doonoroperaatoriga suhelda enne, kui möödub § 3² lg 6 kohaselt numbri teisaldamise tühistamiseks ettenähtud ajavahemik**. Sellist võimalust ei pruugi olla isegi kliendil, kellel on tavapäraselt telefon käeulatuses. Näiteks võib kõne või SMS saabuda keset koosolekut, lennukisõitu, arstivisiiti, eriti arvestades, et doonoroperaatoripoolset kontaktivõtmist ei saa eeldada järgmisel minutil pärast teisaldamistaotluse edastamist.

Täiesti arusaamatu on lähenemine, et juhul, kui klient annab doonoroperaatorile pettusest teada nt 1,5 tundi pärast seda hetke, mil doonoroperaator teisaldamissoovist teadlikuks sai, siis ei ole numbri liikumist võimalik enam peatada. Veelgi jaburamaks muudab olukorra, et määruse § 3² lg 6-s puudub nõue, et kliendipoolne tühistamisavaldus tuleb vastuvõtjaoperaatori poolt kohe edastada doonoroperaatorile. Selliselt võib info jõuda vaid vastuvõtjaoperaatorini, kes ei pruugi

<p>olla kiirest reageerimisest huvitatud. Nagu juba öeldud, kui tühistamisavaldus jõuab andmekoguni pärast seda, kui doonoroperaator on teisealdamise kinnitanud, teisaldatakse number ikkagi. Selline regulatsioon ei taga klientidele piisavaid kaitsemehhanisme digipettuste vastu.</p> <p>Ka ei täpsusta määruseelnõu, mida loetakse töötunniks. Määruseelnõu seletuskiri (lk 3-4) viitab arusaamatult konkreetse töötaja töölepingus sätestatud tööajale. Seda enam et praktikas kasutatakse ettevõtjate poolt töötajate puhul ka graafikukohast tööajaarvestust ning numbri liikuvusega seotud tähtajad ei saa sõltuda sellest, millist tööajaarvestuse skeemi milliste üksiktöötajate kontekstis hetkel kasutatakse. Mõistlik oleks määrukses täpsustada, millist ajavahemikku loetakse määruse tähenduses tööajaks. Ilma selleta on võimatu nt selle ühene kindlaks määramine, millal teisaldamise taotlus määruseelnõu § 3² lg 4 alusel tühistatakse. Meie pakutud ühest tööpäevast lähtumise korral eelkirjeldatud küsimusi, segadust ja vastuolusid ei tekiks. Oleks selge, et selle aja sisse mahuks nii teate kättesaamine, sest on mõistlik eeldada, et doonoroperaatoril on võimalus teatega tutvuda, kui ka aeg reageerimiseks ning pettuste esinemisel nende peatamiseks.</p> <p>Vähem tähtis pole ka see, et tarbijale ei võimaldata järelemõtlemisaega, mis on kindlasti vajalik, sest uue operaatoriga lepingu sõlmimine võib toimuda uue operaatori agressiivse müügitöö tulemusena, kus klienti survestatakse otsustama võimalikult kiiresti ja üksnes müügitulemustest huvitatud operaatorilt saadud infost lähtuvalt. Selles valguses on ebatõenäoline, et määrus täidaks seatud eesmärgi, milleks on sidehindade langetamine.</p>	
<p>Telia Eesti AS 20.05.2026 nr EC.1-5.1/736 Käesolev kiri on konfidentsiaalne ja sisaldab Telia ärisaladust</p>	